

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui — Kaip užkirsti kelią pasaulio klimato kaitai

(2006/C 81/07)

REGIONŲ KOMITETAS

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui — *Kaip užkirsti kelią pasaulio klimato kaitai* (COM (2005) 35 final);

atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 9 d. Europos Komisijos sprendimą pasikonsultuoti su juo šiuo klausimu pagal Europos bendrijos steigimo sutarties 265 straipsnio pirmąją pastraipą;

atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 22 d. Biuro sprendimą prašyti Tvarios plėtros komisijos parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į 2005 m. kovo 22 ir 23 d. Tarybos ir 2005 m. kovo 7 d. Aplinkos tarybos išvadas;

atsižvelgdamas į 2005 m. gegužės 12 d. parengtą Europos Parlamento rezoliuciją dėl vyriausybinių ekspertų seminaro klimato kaitos klausimais

atsižvelgdamas į savo 1999 m. lapkričio 18 d. nuomonę dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui „Rengiantis Kioto protokolo reikalavimų įgyvendinimui“ COM(1999) 230 final — CdR 295/1999 fin ⁽¹⁾;

atsižvelgdamas į savo 2000 m. rugsėjo 21 d. nuomonę dėl Žaliosios knygos dėl „Šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos prekybos Europos Sąjungoje“ ir Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui dėl „ES politikos ir priemonių sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas: Europos klimato kaitos programos link (EKKP)“ COM(2000) 87 final, COM(2000) 88 final, CdR 189/2000 fin ⁽²⁾;

atsižvelgdamas į Tvarios plėtros komisijos nuomonės projektą (CdR 65/2005 rév. 1), priimtą 2005 m. birželio 18 d. (pranešėjas José Macário Correia, Taviros savivaldybės tarybos vadovas (PT/ELP);

kadangi:

1. būtina nustatyti vidutinės trukmės ir ilgalaikės strategijos kryptis siekiant užkirsti kelią pasaulio klimato kaitai ES ir bendradarbiaujant su tarptautine bendruomene;
2. 1996 m. ES Ministrų Taryba nurodė, kad ji „mananti, jog vidutinė pasaulio temperatūra neturėtų būti daugiau nei 2 laipsniais aukštesnė už ikiindustrinio laikotarpio temperatūrą“;
3. apribojus vidutinės pasaulio temperatūros kilimą iki 2 °C, nauda viršytų taršos mažinimo politikai įgyvendinti skirtas išlaidas;
4. siekiant įgyvendinti aplinkosaugos tikslus, būtina imtis veiksmingiausių bei mažai išlaidų reikalaujančių pritaikymo ir klimato kaitos sustabdymo priemonių, išlaikant mūsų ekonominį konkurencingumą.
5. klimato kaita yra pasaulinė problema, kuri taip pat priklauso regioninės ir vietos valdžios institucijų kompetencijai. ES ir jos valstybių narių pasirašytas Kioto protokolas — tai tarptautinis susitarimas, kuris įpareigoja valstybes nares bei regionų ir vietos valdžios institucijas.

61-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2005 m. spalio 12-13 d. (2005 m. spalio 12 d. posėdis), vieningai priėmė šią nuomonę.

⁽¹⁾ OL C 107, 2002 5 3, p. 76

⁽²⁾ OL C 192, 2002 8 12, p. 59

1. Regionų komiteto požiūris

REGIONŲ KOMITETAS,

1.1 **pritaria** Komunikatui, kuriame tiksliai įvertinta dabartinė padėtis ir analizuojamas klimato kaitos keliamas pavojus bei priemonės, skirtos veiksmingai kovai su šiuo reiškinium.

1.2 **pritaria** Kioto protokolo, kaip pirmojo globalios strategijos etapo, skirto užkirsti kelią klimato kaitai, įsigaliojimui;

1.3 **dar kartą patvirtina**, kad jis remia plačių užmojų ES politiką šioje srityje;

1.4 **pabrėžia** būtinybę gerokai padidinti šalių, dalyvaujančių užkertant kelią pasaulio klimato kaitai, skaičių — turėtų dalyvauti visi pagrindiniai sektoriai, atsakingi už šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, pirmiausia energijos gamybos bei oro ir jūrų susisiekimo sektoriai;

1.5 **nori išreikšti** susirūpinimą padariniais trūkstant veiksmų pasaulio lygiu;

1.6 **apgailestauja**, kad kai kurios valstybės narės dar negreit pasieks jiems nustatytus tikslus, kad būtų pasiektas mažiau kaip „-8 %“ Bendrijos tikslas, nurodytas Kioto protokole, bet **mano**, **kad svarbu** jas skatinti, nes taip jos galės bent jau artėti prie nustatytų tikslų;

1.7 **patvirtina** Komisijos rekomendaciją skatinti rengti informuotumą bei sąmoningumą didinančias kampanijas, kad padidėtų visuomenės susidomėjimas šiuo klausimu, skatinant tvaresnę gyvenseną. Kartu reikėtų pabrėžti, kaip svarbu įgyvendinti ir plėtoti mokyklų projektus šioje srityje, nes mokyklos, galima sakyti, yra plačiosios visuomenės atspindys.

1.8 **mano**, kad teritorijų planavimo politikoje turi būti atsižvelgta į energijos efektyvumo tikslus — skatinti suderinamos ir papildančios veiklos rūšis, kad sumažėtų kelionės atstumas ir tuo pačiu kuro sunaudojimas;

1.9 **pabrėžia**, kaip svarbu išsaugoti ir kurti žalias zonas, kurios turi būti įtrauktos į miestų teritorijų strateginį planavimą; padidinti miškingų plotų dydį yra itin svarbu, kad anglies absorbavimo iš atmosferos procesas būtų efektyvesnis;

1.10 **remia** nuostatą, kad būtų kuriami tvaresnio mobilumo modeliai, kuriais remiantis pėsčiųjų zonų kūrimas ir uždraudimas transporto priemonių arba jų skaičiaus sumažinimas miestų centruose turi lemiamos reikšmės. Kartu jis mano, kad turėtų būti sukurta patraukli viešojo transporto sistema, kuri gerokai papildytų individualų transportą, o dažnai — pakeistų jį;

1.11 **pabrėžia**, kaip svarbu, kad visos transporto priemonės naudotų švaresnius degalus ir tokia nuostata būtų taikoma bendrovių ir viešojo valdymo institucijų transporto priemonių parkui; **ragina** viešojo valdymo institucijas imtis iniciatyvos kuriant švaresnių transporto priemonių parkus.

1.12 **mano**, kad parūpinus įrangą selektyviam atliekų surinkimui ir visuomenei parėmus sprendžiant šį klausimą, šie tikslai būtų lengviau pasiekti;

1.13 **mano**, kad, statant naujus pastatus ir atliekant esamų pastatų renovaciją, reikia atsižvelgti į patikimą energinį naudingumą;

1.14 **pabrėžia** ne tik nacionalinių vyriausybių, bet vietos ir regioninės valdžios institucijų visumos atsakomybę užkirsti kelią klimato kaitai įgyvendinant minėtas priemones.

2. Regionų komiteto rekomendacijos

REGIONŲ KOMITETAS,

2.1 **nurodo**, kad yra būtina, jog Komisija skatintų užkirsti kelią klimato kaitai visais lygiais, įskaitant vietos ir regioninį lygius;

2.2 **ragina** sparčiau imtis priemonių užkirsti kelią ir kovoti su miškų gaisrais, kaip lemiamos priemonės, skirtos užkirsti kelią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijai;

2.3 **prašo** sustiprinti priemones, skirtas nuolatiniam Europos ledynų tyrimui ir stebėsenai, kadangi pastarieji yra trapios ekosistemos ir labai jautrūs klimato pokyčiams;

2.4 **ragina**, kad įmonėms būtų suteikta daugiau finansinių paskatų, skatinančių jas naudoti „švarias technologijas“ arba pertvarkyti taikomas technologijas;

2.5 **palaiko** nuostatą, kad būtų įgyvendinta veiksminga stebėsenos politika, kaip dalis pastangų kontroliuoti pramoninę veiklą, užtikrinti kovos su klimato kaita teisėtumą;

2.6 **remia** nuostatą, kad į pastatų šildymo sistemas būtų įtrauktos tokios alternatyvios energijos rūšys kaip biomasė ir tokia nuostata būtų taikoma visiems sektoriams, įskaitant viešąjį valdymą; ir šiame kontekste taip pat **atkreipia dėmesį** į veiksmingesnį egzistuojančių energijos šaltinių panaudojimą, pvz., išplečiant kombinuotą šilumos ir energijos gamybą, kuri sumažina gamybos vienetui tenkantį teršimą;

2.7 **ragina** įgyvendinti paskatas, susijusias su itin energetiškai efektyvių produktų arba tokių produktų, kurie pagaminti naudojant atsinaujinančios energijos šaltinius, preferenciniu suvartojimu;

2.8 **rekomenduoja** panaikinti subsidijas veiklos rūšims, kurios prisideda prie klimato kaitos;

2.9 **remia ir pakartoja** Tarybos pasiūlymą nustatyti tikslus po 2012 metų laikotarpio; kaip ir Taryba, Komitetas mano, kad išsivysčiusioms šalims iki 2020 m. vertėtų nustatyti mažesnius tikslus, siekiančius nuo 15 % iki 30 % pamatinių verčių, nustatytų Kioto protokole; pasibaigus šiam laikotarpiui, rekomenduoja vertes nustatyti pagal Aplinkos tarybos priimtas išvadas (iki 2050 m. nuo 60 % iki 80 %);

2.10 **siūlo**, kad teminėje strategijoje dėl miestų aplinkos būtų sukurtos paskatos, kaip užkirsti kelią klimato kaitai;

2.11 **rekomenduoja**, kad būtų išsamiau išnagrinėta ir (arba) ištirta ekonominės naudos analizė, kaip sumažinti temperatūros padidėjimą iki 2 °C; Turi būti tiksliau nustatyta šiltnamio efektą sukeliančių dujų koncentracija, būtina 2 °C tikslui pasiekti, ir sąnaudos, susijusios su tokiu sumažinimu;

2.12 **siūlo**, kad miestai ir toliau jungtųsi prie „Darbotvarkė 21 amžiui“ proceso ir daugiau dėmesio skirtų tokios rūšies strategijai įgyvendinti.

2005 m. spalio 12 d., Briuselis

Regionų komiteto
pirmininkas
Peter STRAUB

Regionų komiteto nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai ir Europos Parlamentui 2005 m. ES tvaraus vystymosi strategijos peržiūra: pradinė apžvalga ir ateities gairės

(2006/C 81/08)

REGIONŲ KOMITETAS,

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Tarybai ir Europos Parlamentui dėl 2005 m. ES tvaraus vystymosi strategijos peržiūros: pradinė apžvalga ir ateities gairės, COM(2005) 37 final;

atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 9 d. Europos Komisijos sprendimą konsultuotis su juo šiuo klausimu, vadovaujantis Europos bendrijos sutarties 265 straipsnio 1 dalimi;

atsižvelgdamas į 2005 m. balandžio 12 d. Biuro sprendimą pavesti Tvarios plėtros komisijai parengti nuomonę šiuo klausimu;

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą dėl Tvaresnės Europos geresniam pasauliui: Europos Sąjungos tvaraus vystymosi strategija (Komisijos pasiūlymas Geteborgo Europos Vadovų Tarybai) COM(2001) 264 final;

atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui dėl Pasaulinės partnerystės tvaraus vystymosi vardan, COM(2002) 82 final;

atsižvelgdamas į 2002 m. sausio 15 d. Komisijos komunikatą 2002 m. kovo 15 ir 16 d. Barselonos Pavarso Vadovų Tarybai, kurioje buvo duotas naujas postūmis strategijai, priimtai prieš dvejus metus Lisabonos vadovų susitikime (COM(2002) 14), kad Europa taptų dinamiškiausia, konkurencingiausia ir tvariausia, žiniomis paremta ekonomika pasaulyje;

atsižvelgdamas į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto tiriamąją nuomonę, priimtą 2004 m. vasario 28 d., NAT/229-CESE 661/2004;

atsižvelgdamas į Europos Tarybos deklaraciją dėl svarbiausių tvarios plėtros principų, pateiktą 2005 m. birželio 16 ir 17 d.